

מדינת ישראל
משרד התיירות

אגף של"ח וידיעת הארץ

אגף ביטחון ובטיחות בטיולים

מתווה טיולים וסיורים חינוכיים לחינוך הפורמאלי בתקופת הקורונה הנחיות משרד החינוך

ירושלים, י"ב אלול, תש"ף

1 ספטמבר 2020

מתווה טיולים ופעילות חוץ בתקופת הקורונה- חינוך פורמאלי

תוכן עיניינים

3	כללי
3	מטרת המסמך
3	הגדרות
4	עקרונות מודל לביצוע הפעילות
5	הערכות טרום יציאה לפעילות חוץ
5	הסעות בטיול
6	פעילות במרחבים הפתוחים
6	עטיית מסיכה
6	לינה בטיולים
7	מזון
7	מקלחות ושירותים בשטח
8	אירוח באכסניה (אכסניות נוער ובתי ספר שדה): על פי התו הסגול בתי מלון, (קישור)
8	סדר פעולות בהיודע על חולה מאומת בטיול
9	סיום ופיזור
9	נספח 1 – הצהרת בריאות הורים
11	נספח 2 – הצהרת בריאות למשתתף בגיר מעל 16
12	נספח 3 – הצהרת עובד / צוות מלווים

כללי

1. משרד החינוך מבקש לאפשר קיום פעילות חוץ וטיולים, גם בתקופת הקורונה.
2. ההנחיות מבקשות למצות את האפשרות המירבית לקיום פעילויות חשובות אלה לפי הנחיות משרד הבריאות.
3. **המתווה בהתאם לתקנות סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (פעילות של מוסדות ללימוד חובה) תוך דגש על הסעיפים הבאים המפורטים במסמך:**
 - א. מטיילים לפי כיתות/קבוצות אורגניות הפועלות בלימודים השגרתיים במוסד החינוכי.
 - ב. לינת שטח – סך הלנים לא יעלה על 250 איש באותו מקום לינה תוך הקפדה על מרחק 50 מטר בין הקבוצות.
 - ג. הסעות יתבצעו ע"פ נוהל הסעות תלמידים.
 - ד. בהתאם לדרישות ולהגבלות משרד הבריאות, ובהתאם להנחיות המשתנות מזמן לזמן בעת הזאת של ימי נגיף הקורונה החדש, יופצו הנחיות עדכניות במסגרת אישור הטיול המתקבל מהלשכה לתיאום טיולים וחדר מצב טיולים.
 4. מתווה הטיולים נכתב לצורך הנוחות בלבד בלשון זכר, יחד עם זאת הוא מתייחס לכלל המטיילים והמטיילות.

מטרת המסמך

מתן הנחיות לקיום טיולים וסיורים חינוכיים לחינוך הפורמאלי בשגרת הקורונה בשנה"ל תשפ"א

הגדרות

1. "אזורים מוגבלים" – במקומות אשר יוכרזו כ"אזור מוגבל" או כאזור בו הוגבלה פעילות מוסדות חינוך, לא יוכלו להתקיים טיולים ופעילויות חוץ ולא יוכלו לצאת ממנו טיולים ופעילויות חוץ.
2. "חוזר מנכ"ל טיולים" – הוראת קבע מס' 0208 "טיולים ופעילויות בית-ספריות במערכת החינוך – היבטים פדגוגיים, ארגוניים, בטיחותיים וביטחוניים".
3. "חוזר מנכ"ל טיולים" – הוראת קבע מס' 0218 "טיולים ופעילויות בית-ספריות במערכת החינוך – הבטחת הבטיחות בפעילויות המתקיימות מחוץ למוסד החינוכי: סיורים, פעילויות שדה ושטח ופעילויות מים".
4. "תקנות סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (הגבלת פעילות של מוסדות ללימוד חובה)
5. "קבוצה קבועה" – הקבוצה אליה התלמיד משתייך לצורך הפעילות באותו טיול.
 - א. תלמידים ומוריהם - על פי הקבוצות/כיתות האורגניות בזמן הלימודים /והמלווים בגני הילדים ובבתי הספר עד כיתה ג'.
 - ב. מכיתה ג' ומעלה ובכל זמן שהפעילות בטיול מתקיימת בשטח פתוח ניתן לאחד עד שתי כיתות אורגניות למשך כל הפעילות. (ככל שבמסגרת הפעילות נכנסים לשטח סגור, על הכיתה להתפצל לשתי הקבוצות הקבועות שמרכיבות אותה).
 - ג. מלווים : מדריכי טיולים, מאבטחים, נהגים, ליווי רפואי, הורים מלווים, סייעת/ת או מלווה לתלמיד עם מוגבלות.

6. "מרחק בין הקבוצות" - המרחק המינימאלי שיש לשמור בין קבוצה לקבוצה במהלך הטיול ובלבית שטח 50 מטרים).

עקרונות מודל לביצוע הפעילות

1. הטיולים יפעלו על פי הוראות השעה, הנחיות משרד הבריאות וחוזרי מנכ"ל טיולים ובהתאם לצורך בלשכה לתיאום טיולים.
 2. מינוי אחראי קורונה בטיול – על כל קבוצה היוצאת לטיול ולפעילות חוץ למנות "אחראי קורונה בטיול" – ניתן למנות לתפקיד זה את אחראי הטיול כמשמעותו בחוזר מנכ"ל טיולים. לא ימונה לאחראי קורונה מדריך הטיול.
 3. תפקידי אחראי הקורונה:
 - א. קיומו של תדריך התלמידים, צוות המורים/מדריכים, המלווים וכל משתתפי הטיול: על האחראי לתדריך את המשתתפים על פי ההנחיות והוראות משרד הבריאות העדכניות, כפי שיפורסמו מזמן לזמן, ולהקפיד על ישום ההנחיות והוראות שהם מיושמים מהמועד שבו מתכנסים ונערכים ליציאה לטיול, במהלך הטיול ועד לסיומו.
 - ב. הקפדה על קבלת הצהרת בריאות חתומה מההורים לתלמידים, ולכלל המשתתפים המבוגרים מעל גיל 16 בפעילות ביום הראשון של הטיול, המצהירים כי אין להם או לילדיהם תסמינים של חום, שיעול, או קוצר נשימה וכי אין בני משפחה מקרבה ראשונה החולים במחלת הקורונה. אחראי הטיול ישמור ויטיק הצהרות אלו למשך 24 שעות ממועד קבלתן. (ראה נספחים).
 - ג. מניעת השתתפות תלמיד/מורה/מדריך שחום גופו עולה על 38 מעלות צלזיוס או שיש לו תסמינים של שיעול, קשיי או קוצר נשימה, שינוי בחוש טעם/ריח - לא יורשה להצטרף לטיול.
 - ד. הקפדה על הפרדת תלמיד/משתתף אחר בטיול שחש ברע משאר הקבוצה ודווח להורי התלמיד על מנת שיגיעו מידיית לאסוף אותו. באחריותו לעדכן את אחראי הטיול או את מנהל בית הספר במידה שמדובר בתסמינים של נגיף הקורונה, לדאוג להמשך הטיפול בילד ולעדכן את ההורים על מצבו.
 - ה. הקפדה לאורך כל הטיול ובכל בוקר על מדידת חום גוף ויתשאל כל משתתף על תסמינים, ותיעוד בטבלה שמית את בדיקת כלל המטילים והצהרותיהם אחראי הקורונה יחתום על הטבלה (לאחר 24 שעות יש למחוק תיעוד זה)
 - ו. הקפדה על כללי היגיינה, ריחוק, ועטיית מסיכה בכל שלבי הפעילות והסיוור (בהתאם להנחיות).
 - ז. להקפיד על כך שהמשתתפים מביאים אתם מסכה וציוד היגיינה אישי בקבוקי מים אישיים וכלי אוכל אישיים לכל משך הפעילות.
4. בעת ביצוע פעילות המחייבת מגע אין חובה לשמור על מרחק של 2 מטר בין אדם לאדם כגון במהלך ביצוע פעילות ספורט, ובלבד ששטח המקום מאפשר שמירת מרחק של 2 מטרים לפחות בין אדם לאדם.
5. ביקור באתרים : בביקור באתרים (כמו למשל מוזיאונים או אתרי מורשת, פארקים) יש לוודא כי פעילותם הותרה לפי הוראות וההנחיות, וכן קיום "התו הסגול" לאתר וזאת בנוסף לקיומו של רישיון עסק. יש להזמין מקום מראש.

הערכות טרום יציאה לפעילות חוץ

1. מנהל המוסד החינוכי/ רכז הטיולים ישלח לתלמידים ולהוריהם תכנית טיולים ופעילות חוץ ואגרת הנחיות קורונה, אשר תרכז רשימת הנחיות והסברים, מפורטים וברורים. מוצע גם לשקול מתן תדריך חזותי באמצעות האינטרנט (לדוג' ZOOM) שיתוף ההורים בהיערכות ובהסברה. במידת הצורך ההסברה תונגש באופן מותאם לתלמידים עם צרכים מיוחדים.
2. אחראי הטיול או מי מטעמו יבין רשימות הכוללות את כל המשתתפים בפעילות (כולל גורמי חוץ) שיפעלו בקבוצות קבועות אורגניות שלא תתחלפנה בינהן במהלך הפעילות, אין לאפשר מעבר תלמידים/חניכים/מלווים בין קבוצות.
3. "גודל קבוצה" - ראה סעיף 5, הגדרות "קבוצה קבועה", עמ' 3.
4. לכל קבוצה יקבעו מדריך ומלווים קבועים למשך כל הטיול.
5. האחראי על הפעילות יבצע מעקב ורשום נוכחות של כלל המשתתפים בכל פעילות חוץ.
6. אין לקיים פעילות שבה ילדים/מבוגרים מקבוצות שונות מתערבבים זה בזה (בהסעות יש לנהוג לפי נוהל הסעות תלמידים)
7. כל משתתף יגיע לפעילות כשהוא מצוייד במסיכה, ביצוד הגיינה אישי (נייר טואלט, מגבונים, מסכות, ואלכוג'ל וכד'), בקבוקי מים אישיים וכלי אוכל אישיים. לכל משך הפעילות.
8. אחראי הטיול ידאג למלאי של ציוד הגיינה נוסף למקרה הצורך.

הסעות בטיול

1. ככלל הסעות התלמידים והחניכים יתקיימו על פי [נוהל הסעות משרד החינוך בתקופת הקורונה המאושר \(קישור\)](#)

תוך גיש על:

- א. הקפדה על מקומות קבועים.
- ב. הקפדה על קבלת הצהרת בריאות לפני העלייה לרכב.
- ג. עטיית מסיכה על פי הנחיות שבקישור שלעיל.
- ד. בכל אוטובוס יהיו הפרטים הבאים: מדחום, אלקו ג'ל בכמות כוללת של 1 ליטר לפחות – חיטוי ידיים, 10 מסכות רזרביות.
- ה. בכל יציאת הסעות לטיול יש לבצע דירוג של 30 דקות לפחות בין רכבי ההסעה על מנת למנוע התגודדות באתרי הטיול.
- ו. במידה ונדרשת הסעה מונגשת, יש להיערך כנדרש.

פעילות במרחבים הפתוחים

1. הפעילות המתקיימת בשטחים פתוחים תהיה תוך שמירה על כללי הבטיחות הנדרשים במרחב הפתוח.
2. יש להקפיד על שמירת "מרחק בין הקבוצות", ומרחק של 2 מטר, ככל שניתן, בין כל משתתף בתוך הקבוצה, במהלך כל הפעילות ולוודא שמירת ההנחיות והתקנות המחייבות.
3. שתיה ואכילה: אין להעביר בקבוקי שתיה ומזון בין התלמידים/חניכים.
4. במידה ושתי קבוצות או יותר נפגשות באתר /מהלך המסלול, באחריות אחראי הטיול /ממונה הקורונה לוודא עצירת הקבוצה ושמירה על "מרחק בין הקבוצות".

עטיית מסיכה

1. בזמן הפעילות בשטח פתוח מחוייבת החל מכיתה ג' ומעלה ובהתאם להחרגות של משרד הבריאות.
2. בזמן הפעילות במקומות ובמבנים סגורים מחוייבת החל מכיתה ד' ומעלה ובהתאם להחרגות של משרד הבריאות.
3. במקרים של פעילות/מסלולי הליכה עם מאמץ גופני, ניתן להסיר מסיכה.

לינה בטיולים

1. אחראי הטיול יחזור ויתדרך את הטיילים בהנחיות עם הכניסה למתחם הלינה, השהות בו ועד עזיבת המתחם.
2. הלינה תהיה בתוך מבנה שיש לו תו סגול – ראה להלן אירוח באכסנייה.
3. קיימת אפשרות לקיים פעילות הכוללת לינה בשטח פתוח ובתנאי שתתקיים במרחק של 2 מ' בין אדם לאדם.
4. יש לשמור על "מרחק בין הקבוצות".
5. אחראי הטיול יתדרך את המטיילים בכל העדכונים, ההנחיות והוראות משרד הבריאות על פי הוראות מסמך זה וכפי שיפורסמו מעת לעת, ויוודא יישומן הלכה למעשה עם הכניסה למתחם הלינה, השהות בו ועד עזיבת המתחם.

א. לינת שטח - חניון לילה

- סך הלנים בין כלל הקבוצות, תוך הקפדה על מרחק בין הקבוצות, לא יעלה על 250 איש באותו מקום לינה.
- יוקצה תא שירותים ומקום לשטיפת ידיים נפרד לכל קבוצה.
- הלינה תתקיים במקום המיועד ללינה בהתאם להוראות החלות על אותו מקום לפי כל דין לשם מניעת הדבקה.
- בין חניוני הקבוצות יישמר "מרחק בין הקבוצות".
- החניונים יסומנו בחיבלול ושילוט צבעוני מזהה לכל קבוצה.
- בכניסה לחניון תהיה עמדת אלכוהול.
- התלמידים ילוננו תחת כיפת השמיים תוך שמירת 2 מטר בין אחד לשני.

- החניון כולו ישולט בשלטי הנחייה ותזכורת לשמירה על מרחק עטיית מסכות ושמירה על הגיינה.

ב. פחי אשפה:

- לכל קבוצה וקבוצה יהיה פח אשפה עם שקית חד פעמית לאיסוף אשפה, השקיות יוחלפו כשהאשפה תגיע ל 3/4 השקית.
- בחניון הלינה תוגדר נקודת איסוף אשפה מרכזית מרוחקת.

ג. שטיפות ידיים והגיינה אישית.

- שטיפות ידיים יהיו: לעיתים קרובות ככל שניתן, לפני האוכל, לפני טיפול במזון, אחרי ביקור בשירותים, לפני השינה, ולפני פעילות. יש להקצות סבון נוזלי ונייר לניגוב ידיים לכל קבוצה.
- ליד כל עמדת מים תהיה עמדת הגיינה.

מזון

1. בטיול חד יומי - התלמיד/חניך יביא אוכל ושתייה אישיים מהבית.
2. הזנה בטיול רב יומי- שתסופק ע"י מוסד החינוך, בימי הקורונה, תהיה בהתאם להוראות הבאות:
 - א. רכישת מזון מקבלן/ספק מורשה והגשת המזון בפעילות חוץ תעמוד [בהנחיות משרד הבריאות בהגשת מזון במסדות חינוך \(קישור\)](#).
 - ב. ארוחות יתבצעו במתחם של כל קבוצה. כל משתתף יביא עמו כלי אוכל אישיים שימשו רק אותו ואינם ניתנים להעברה.
 - ג. יש להקפיד על שטיפת כלים אישיים בקפידה תוך שמירה על ריחוק חברתי.

מקלחות ושירותים בשטח

1. מקלחות ושירותים הם מוקד להתקהלות ולכן יש לקבוע כללים ברורים להנחות את המשתתפים ולמנות מבוגר לניהול והשגחה על שמירת מרחק ומניעת התקהלות.
2. לכל קבוצת ילדים, בסמוך למתחם הקבוצה, יוקצו תא שירותים, שוקת ומקלחת שימשו רק את חברי הקבוצה. השירותים, המקלחת והשוקת ינוקו לפחות 3 פעמים ביום.
3. בצמוד לברזיה יהיה סבון לניקוי, נייר לניגוב ידיים ופח אשפה.
4. בשירותים יהיו נייר לניגוב.

אירוח באכסניה (אכסניות נוער ובתי ספר שדה): על פי התו הסגול בתי מלון. (קישור)

1. בעת ההכנות לטיול ייערך תיאום בין אחראי הטיול לצוות האכסניה לתיאום נוהל האירוח בעת שהותם באכסניה, ובהתאם להנחיות העדכניות של משרד הבריאות. אחראי הקורונה יעביר את ההנחיות לתלמידים ולמלווים.
 2. כניסת התלמידים/חניכים לאכסניה:
 - א. נציג הקבוצה החינוכית יכנס ראשון לאכסניה, יקבל את חלוקת החדרים מפקיד הקבלה של האכסניה. בזמן זה התלמידים/חניכים ימתינו מחוץ לאזור הקבלה.
 - ב. התלמידים/חניכים יכנסו לאכסניה בצורה מבוקרת ובהתאם להנחיות המקום.
 - ג. לאחר פיזור קבוצה אחת תתאפשר כניסה של קבוצה נוספת.
 3. חלוקת חדרים ולינה:
 - א. כללי הלינה באכסניה יהיו על פי התו הסגול של האכסניה.
 - ב. המטיילים יחולקו בחדרים קבועים ללא תחלופה במהלך כל הטיול.
 - ג. בחדרים או בסמוך להם ימצאו אמצעי חטוי זמינים לשימוש.
 - ד. מזון - יש לווסת את כניסת התלמידים/חניכים לחדר האוכל לפי הקבוצות האורגניות ולהקפיד על שמירת מרחק בין הממתינים לאוכל כדי למנוע ערבוב קבוצות.

סדר פעולות בהיודע על חולה מאומת בטיול

בעת גילוי חולה מאומת בטיול יש לפעול ע"פ הנחיות הרופא המחוזי הרלוונטי ורפרנטית הבריאות המחוזית.

1. עם קבלת הודעה על חולה מאומת בקרב חניך או איש צוות של הטיול יש לפעול על פי הנחיות משרד הבריאות לחולה מאומת.
2. במידה ואחד המטיילים קיבל הודעה על כך ששהה במחיצת חולה מאומת יש להפרידו מיד מהקבוצה ולפעול על פי הנחיות רפרנט בריאות מחוזי.
3. המשך הפעלת הטיול (חזרה מהטיול או המשך) תיקבע ע"י מנהל המוסד החינוכי בכפוף להנחיות רפרנט הבריאות המחוזי.
4. דיווח – באחריות אחראי הטיול לדווח לחדר מצב טיולים של משרד החינוך.

מדינת ישראל
משרד החינוך

אגף של"ח וידיעת הארץ

אגף ביטחון ובטיחות בטיולים

סיום ופיזור

1. עם תום הפעילות יפוזרו התלמידים בהדרגה במקום שנקבע מראש לפיזור.
2. יש לשמור על כללי הריחוק וההגיינה גם בשלב הפיזור.

מנהלים יקרים,

ההתמודדות עם מגיפת הקורונה מזמנת לנו אתגר בקיום פעילות חוץ, סיורים וטיולים במציאות משתנה להם נדרשת תשומת לב מיוחדת תוך מתן מענה לשלושת כללי הבטיחות החשובים בתקופה זו:

- א. הגיינה אישית
 - ב. ריחוק והימנעות ממגע פיזי.
 - ג. חבישת מסכה
- אנו מאחלים לכם הצלחה רבה, שנת לימודים פוריה ובריאות שלמה לכם לצוותים ולחניכים.

רותם זהבי
מנהל אגף בטיחות ארצי

רמי ספיר
מנהל אגף טיולים

ד"ר אלי שיש
מנהל אגף שלח וידיעת הארץ

נספח 1 – הצהרת בריאות הורים

הצהרת בריאות לתלמיד (ימולא על ידי ההורה/אחראי על הקטין)

(תלמידים מגיל 16 ואילך ימלאו הצהרת בריאות בעצמם - נספח 2)

(בשפה הערבית)

שם התלמיד/ה, חניך/ה: _____ מס' ת"ז: _____

שם המורה/ מדריך/ה: _____

אנו מצהירים כדלהלן:

- מדדתי חום לבני/בתי ונמצא כי חום גופו/ה מתחת ל 38.0 מעלות צלזיוס.
- בני/בתי לא משתעל/ת ואין לו/לה קשיים בנשימה*
- חוש הטעם והריח של בני/בתי ללא שינוי
- למיטב ידיעתי בני/בתי לא היה/הייתה במגע קרוב עם חולה קורונה בשבועיים האחרונים

*למעט שיעול או קושי בנשימה הנובע ממצב כרוני כגון אסטמה או אלרגיה אחרת.

שם ההורה: _____ תעודת זהות: _____

תאריך

חתימת הורה

מדינת ישראל
משרד הבריאות

אגף של"ח וידיעת הארץ

אגף ביטחון ובטיחות בטיולים

נספח 2 – הצהרת בריאות למשתתף בגיר מעל 16

שם המשתתף/ה: _____ ת"ז: _____ טלפון נייד: _____
שם הקבוצה החינוכית _____

שם המורה/ה: _____

אני מצהיר/ה כי:

- כי מדדתי חום ולא היה לי חום מעל 38.0 מעלות, הבוקר או ביומיים הקודמים
- אינני משתעל ואין לי קשיים בנשימה, חוש הטעם והריח שלי ללא שינוי.
- חוש הטעם והריח שלי ללא שינוי
- למיטב ידיעתי לא הייתי במגע קרוב עם חולה קורונה בשבועיים האחרונים.

תאריך _____ שם המשתתף _____ ת"ז _____ חתימה _____

*למעט שיעול או קושי בנשימה הנובע ממצב כרוני כגון אסטמה או אלרגיה אחרת.

נספח 3 – הצהרת עובד / צוות מלווים

הצהרת בריאות לעובד וצוות המלווים בפעילת החוץ

הצהרת בריאות של עובד במוסד החינוכי (חינוך פורמאלי/בלתי פורמאלי)
ימולא ע"פ הנחיות משרד הבריאות, [קישור להצהרת הבריאות באתר משרד הבריאות](#)

שם העובד/ה: _____ ת"ז: _____

שם הקבוצה החינוכית בה עובד/ת בשגרה: _____

טלפון: _____

אני מצהיר כי:

1. מדידתי חום בבוקר, ולא לי היה חום מעל 38.0 מעלות.
2. אין לי תסמיני קורונה (שיעול, קושי בנשימה* או כל תסמין נשימתי אחר חוש הטעם וחוש הריח שלי ללא שינוי).
3. לא הייתי במגע קרוב עם חולה קורונה בשבועיים האחרונים.

תאריך	שם העובד	ת"ז	חתימה

*למעט שיעול או קושי בנשימה הנובע ממצב כרוני כגון אסטמה או אלרגיה אחרת.